

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัญหาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด สามารถสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของบุคลากรจัดทำงบประมาณ จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และ สถานะการดำรงตำแหน่งที่แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด

สมมุติฐานการศึกษา

1. ปัญหาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ดอยู่ในระดับปานกลาง
2. บุคลากรจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ ระดับการศึกษา และสถานะการดำรงตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ดแตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population) คือ บุคลากรจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 183 คน ประกอบด้วย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 36 คน และข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 147 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ผู้ศึกษาหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) โดยวิธีการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามสูตร ของ ยามาเน่ (Taro Yamane) (Yamane.1973 :

727) ได้จำนวน 126 คน โดยแยกเป็น ข้าราชการ จำนวน 101 คน และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 25 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ผู้ศึกษาใช้ครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา และสถานะการดำรงตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ระดับปัญหาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วแปรผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนด การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้สถิติ t - test (Independent Samples) และ F - test (One - way ANOVA) และใช้การวิเคราะห์สรุปเนื้อหาโดยการพรรณนาความ และแจกแจงความถี่ในการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาปัญหาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การศึกษา ได้ดังนี้

1. ปัญหาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการอนุมัติงบประมาณ ด้านการจัดเตรียมงบประมาณ ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการตรวจสอบงบประมาณ

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของบุคลากรจัดทำงบประมาณ จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และสถานะการดำรงตำแหน่งที่แตกต่างกัน พบว่า

2.1 บุคลากรจัดทำงบประมาณเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยบุคลากรจัดทำงบประมาณที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน ทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 บุคลากรจัดทำงบประมาณที่จบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยบุคลากรจัดทำงบประมาณ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่าบุคลากรจัดทำงบประมาณ ที่จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด มากกว่าบุคลากรจัดทำงบประมาณที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี

2.3 บุคลากรจัดทำงบประมาณ ที่ดำรงตำแหน่งเป็นข้าราชการและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยบุคลากรจัดทำงบประมาณที่ดำรงตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน ทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางปัญหาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

3.1 ด้านการจัดเตรียมงบประมาณ โครงการต่าง ๆ ที่ปรากฏในงบประมาณรายจ่ายประจำปี ควรเกิดจากความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ไม่ใช่เกิดจากความ

ต้องการของนักการเมือง ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและการจัดทำงบประมาณ ควรมีการวางแผนการจัดลำดับความสำคัญโครงการพร้อมบรรจุลงในงบประมาณ และให้ใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นกรอบแนวทางในการจัดทำข้อบัญญัติ และควรจัดอบรมภายใน องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ ในระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และเข้าใจตรงกันในการจัดทำงบประมาณในแต่ละปี

3.2 ด้านการอนุมัติงบประมาณ สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ควรพิจารณาอนุมัติงบประมาณ ด้วยความรอบคอบ และรัดกุม โดยคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนเป็นที่ตั้ง ควรตรวจสอบเอกสารร่างข้อบัญญัติ และอนุมัติงบประมาณให้เสร็จภายในปีงบประมาณ เพื่อให้การบริหารงบประมาณทันต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ควรใช้อำนาจตามกฎหมาย ถ่วงดุลกับฝ่ายบริหารในการพิจารณาเห็นชอบร่างงบประมาณ และควรเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนและสื่อมวลชนมีส่วนร่วมในการรับฟังการพิจารณาอนุมัติงบประมาณ

3.3 ด้านการบริหารงบประมาณ ควรควบคุมการใช้จ่ายและเบิกจ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนงาน / โครงการที่ตั้งไว้ เพื่อลดปัญหาการโอนแก้ไข เปลี่ยนแปลงคำชี้แจง การบริหารงานงบประมาณ จะต้องโปร่งใส ตรวจสอบได้ ประหยัด และเกิดความคุ้มค่า โดยยึดหลักธรรมาภิบาล ควรเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ของตนเอง มากกว่ารอการจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลาง และควรจัดลำดับความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วนในการบริหารงบประมาณ เพื่อให้เกิดประโยชน์และผลสัมฤทธิ์สูงสุด

3.4 ด้านการควบคุมงบประมาณ ควรเปิดเผยประกาศรายงานเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณให้กับประชาชนทราบอย่างเปิดเผย การติดตามและประเมินผลตามแผนงานและงบประมาณควรทำอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม และควรจัดส่งเจ้าหน้าที่ได้เข้ารับการอบรม เพื่อให้มีความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับควบคุมและตรวจสอบภายใน

อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษาปัญหาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ปัญหาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษา พบว่า ระดับปัญหาปัญหาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

ร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของบุคลากรจัดทำงบประมาณ โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ พระมหาสมคิด คำผิง (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษา ปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ ด้านการเตรียมงบประมาณ การอนุมัติงบประมาณ การบริหารงบประมาณ การตรวจสอบงบประมาณ โดยรวม ทุกปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ จารูวรรณ ดอนมิ่งคุณ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัญหาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ปัญหาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและเป็นรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ เนตรณพิศ ไชยพิชิต (2551 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณของเทศบาลตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาในการบริหารงบประมาณของเทศบาลตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 4 ด้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ประพจน์ อัสวแสงพิทักษ์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ปัญหาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล กิ่งอำเภอเชียงขวัญ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล กิ่งอำเภอเชียงขวัญ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลนิภา รัตตะนะเวทิน (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัญหาการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมและจำแนกตามตำแหน่งและระดับการศึกษา ส่วนใหญ่เห็นว่า มีปัญหาการงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชาติ ไทยแท้ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ปัญหาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณ มีปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับปานกลางทั้งโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประเสริฐ บุญเรือง (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นที่มีต่อการบริหารงานงบประมาณเทศบาลของตำบลในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ผู้บริหารท้องถิ่นศึกษามีบทบาทต่อการบริหารงบประมาณของเทศบาลตำบล ในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

จากผลการศึกษา ที่ปรากฏว่า บุคลากรจัดทำงบประมาณ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้านทุก ด้านอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับบน ซึ่งมีความพร้อมในการบริหารงานในทุกด้าน โดยเฉพาะในเรื่องของงบประมาณ ถือว่ามีความพร้อมและมีศักยภาพมากกว่าองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก ซึ่งงบประมาณที่ได้ในแต่ละปีจะต้องมีกระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่ง งบประมาณ ได้แก่ การจัดเตรียมงบประมาณ การอนุมัติงบประมาณ การบริหารงบประมาณ และการควบคุมงบประมาณ โดยมีบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดทำงบประมาณ ได้แก่ คณะผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และข้าราชการองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด ซึ่งแต่ละฝ่ายก็จะปฏิบัติหน้าที่โดยยึดระเบียบกฎหมาย เป็นแนวทางในการ ปฏิบัติงานในทิศทางเดียวกัน ประกอบกับโครงสร้างการบริหารงานขององค์การบริหารส่วน จังหวัด เป็นโครงสร้างแนวดิ่งมีผู้บังคับบัญชาหลายชั้น ทำให้ลดปัญหาและความผิดพลาดใน การจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด จึงทำให้ปัญหาที่พบใน การศึกษาครั้งนี้ อยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบปัญหาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของบุคลากรจัดทำงบประมาณ จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และ สถานะการดำรงตำแหน่งที่แตกต่างกัน ผลการศึกษา พบว่า

2.1 บุคลากรจัดทำงบประมาณเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้านทุก ด้าน ไม่แตกต่างกัน ทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ จารุวรรณ ดอนมิ่งคุณ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัญหาการบริหาร งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ปัญหา การบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาในการบริหารงบประมาณ ไม่แตกต่าง กัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระมหาสมคิด คำผง (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอชุมพวง จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาในการบริหารงบประมาณ ไม่ แตกต่างกัน

จากผลการศึกษาที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าในการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด มีระเบียบ กฎหมาย ปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน ทุกคนต้องทำตาม ดังนั้น บุคลากรจัดทำงบประมาณ ไม่ว่าจะเป็นหญิงหรือชาย ย่อมมีปัญหาในการจัดทำงบประมาณไม่แตกต่างกัน

2.2 บุคลากรจัดทำงบประมาณที่จบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยพบว่า บุคลากรจัดทำงบประมาณ ที่จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด มากกว่าบุคลากรจัดทำงบประมาณที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิทธิชัย หมั่นเรือน (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความรู้ในการบริหารงบประมาณของฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบความรู้ในการบริหารงบประมาณของฝ่ายองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย ที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน พบว่า ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วยนายก และรองนายก องค์การบริหารส่วนตำบล มีความรู้ในการบริหารงานงบประมาณ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เนตรณพิศ ไชยพิชิต (2551 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยสภาพปัญหาการบริหารงบประมาณของเทศบาลตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรของเทศบาลที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ต่อสภาพปัญหาในการบริหารงบประมาณของเทศบาลตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า บุคลากรของเทศบาลที่มีระดับการศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 และไม่สอดคล้องกับ ชลนิภา รัตตะนะเวทิน (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัญหาการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี กับบุคลากรที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี เห็นว่า ปัญหาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมไม่แตกต่างกัน

จากผลการศึกษาที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ มีความพร้อมด้านบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และมีบุคลากรจำนวนมาก บุคลากรจัดทำงบประมาณส่วนใหญ่จบการศึกษา ระดับปริญญาตรีเป็นพื้นฐาน และมีบางกลุ่มที่จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี เช่น ระดับ

ปริญญาโท ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีพื้นฐานความรู้ และประสบการณ์ทำงานมาก สามารถแยกแยะปัญหาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาได้ จึงทำให้บุคลากรจัดทำงบประมาณที่จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีปัญหาในการจัดทำงบประมาณมากกว่าปริญญาตรี

2.3 บุคลากรจัดทำงบประมาณ ที่ดำรงตำแหน่งเป็นข้าราชการและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน ทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชลนิภา รัตนะเวทิน (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัญหาการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า บุคลากรที่มีสถานภาพในองค์การบริหารส่วนตำบล เห็นว่า ปัญหาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จารุวรรณ ดอนมิ่งคุณ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัญหาการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีปัญหาในการบริหารงบประมาณไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญมา ฆารพวง (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ กิ่งอำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ บุคลากรผู้ปฏิบัติงานที่มีตำแหน่งต่างก็มีปัญหาการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระมหาสมคิด คำผิง (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษา ปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอชุมกัน จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมมีความคิดเห็นต่อปัญหาในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอชุมกัน จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกันทุกด้าน

จากผลการศึกษาที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าบุคลากรจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด มีความรู้ ความเข้าใจในระเบียบกฎหมายการจัดทำงบประมาณไปในทิศทางเดียวกัน บุคลากรจัดทำงบประมาณจึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา การจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

จากผลการศึกษาปัญหาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาได้ข้อเสนอแนะบางประการอันอาจจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นได้ ดังนี้

1.1 ด้านการจัดเตรียมงบประมาณ ประเด็นที่เป็นปัญหาและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความยืดหยุ่นของแผนพัฒนาท้องถิ่นในการนำไปปฏิบัติ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะว่า ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ควรจัดลำดับความสำคัญของแผนงาน/โครงการที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการก่อนหลัง เพื่อประกอบการพิจารณาในการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่จะสามารถนำไปปฏิบัติได้ทันที และจะต้องเขียนแผนงาน/โครงการที่เป็นภาพรวมกว้าง ๆ เพื่อบรรจุลงในแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อจะได้ง่ายในการนำมาปฏิบัติในภารกิจงานที่มีความสอดคล้องกัน

1.2 ด้านการอนุมัติงบประมาณ ประเด็นที่เป็นปัญหาและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเสนอร่างข้อบัญญัติให้เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารควรเร่งรัด กำกับและติดตามให้ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำงบประมาณจัดทำร่างข้อบัญญัติให้เป็นไปตามระเบียบและระยะเวลาที่กำหนด

1.3 ด้านการบริหารงบประมาณ ประเด็นที่เป็นปัญหาและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ในการบริหารงบประมาณ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ควรพึ่งพารายได้ที่จัดเก็บเองขององค์การบริหารส่วนจังหวัดมากกว่าการรอการจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลาง โดยการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี ค่าธรรมเนียม ฯลฯ และสร้างแรงจูงใจและกระตุ้นให้กับประชาชน บริษัท ห้างร้าน ได้เข้ามาเสียภาษี ค่าธรรมเนียม โดยการกำกับและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

1.4 ด้านการควบคุมงบประมาณ ประเด็นที่เป็นปัญหาและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การรายงานแสดงฐานะการเงินส่งให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเพื่อควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ควรให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดได้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ เกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย ในการจัดทำเอกสารรายงานรูปแบบต่าง ๆ และองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ควรเปิด

โอกาสให้ประชาชน องค์กรภาครัฐ สื่อมวลชน และภาคเอกชน เข้ามาตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตรวจสอบ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

2.2 ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบการจัดทำงบประมาณรูปแบบเดิมและการจัดทำงบประมาณรูปแบบใหม่ด้วยระบบบันทึกบัญชีคอมพิวเตอร์ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

2.3 ควรทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY